

LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu Decretalium pentateu-||chus

Mesnart, Martin Parisiis, 1555

xxviii. De officio & potestate iudicis delegati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-63486

De offi. & potestate iud. deleg.

Qui in aliqua ecclesia vicarius erit per ipsius personam de consensu & authoritate episcopi dicecesani institutus adsignata ei portione, etsi defucta persona suerit, per eum qui ei substituetur (nisi quid committet propter quod in vicaria vel benesicio codemnandus siet) ne amouetor. adsignata ipsi pensio ne minuitor.

2. Proui- Ipse verò & personis & ecclesiis deseruito.

deas. vnam vicariam duntaxat, nemo plureis habeto.

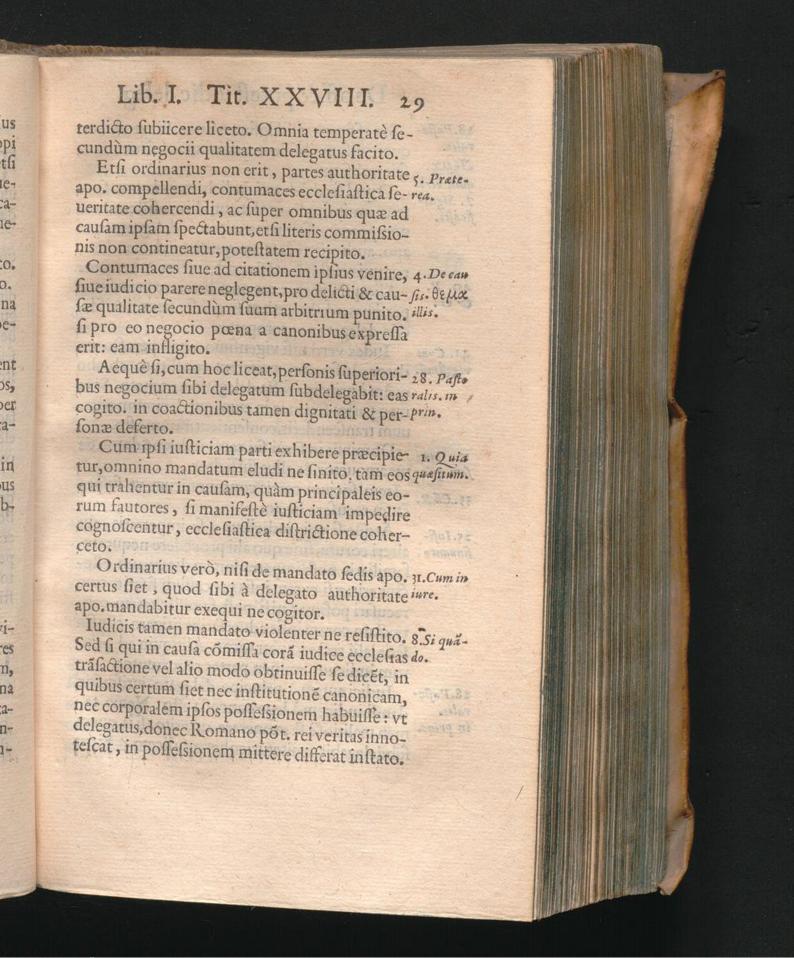
Multo fortiùs qui curam animarum, in vna dientiam. diuersisve ecclesiis personatum indeptus, habebit, vicarius in alienis esse ne quærito.

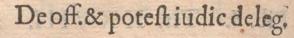
o. Ex par Præterea in quibus ecclesiis vicarias obtinent vicarii perpetui, residere, & se in Presbyteros, vt earum cura exigit, promoueri facere, per substractionem prouentuum, vel ipsarum vicariarum coguntor.

4. Cleri- Item quarum ecclesiarum vicarias clerici in Presbyteratu vel aliis inferioribus ordinibus constituti adsequuti erunt, in his alios sibi substituere ne permittuntor.

De officio & potestate iudicis delegati. Tit. 28.

v i à summo Pont. delegati erunt, vices eius gerere accipiuntor. maiores
illis, quorum causam suscepsint terminandam,
habentor. In hac si episcopus aliáve persona
rebellis ipsis, si contumax erit: pro facti qualitate interdicti suspensionisve sentetia compelluntor. terram quoque propriæ iurisdictionis in-

28. Pastoralis.

Sin efficere apud ipsum no potessit vt ab hoc onere ipsum absoluat: etsi iniustam sententiam sciet, obsequitor.

JEMa.

quia verò. 7. Significasti.

Quod si ad delegati iudicis mandatum sententiam ipsius suo nolet, aut, aliis resistentibus, non poterit effectui mancipare: delegatus ipfe apo. authoritate eam exequutioni demandato. eos qui resistet sentétia ecclesiastica coherceto.

40. P. Alioquin præter eas quæ literis exprimentur GG. personas, ad alias, etiam si consentient, iurisdi-

ctio delegata ne prorogator.

41. Cum Iudex verò nisi vigensimo anno peracto ne vigesimi. dator. Infra eam æuitatem constituto ab alio quàm à principe facta delegatio ne teneto. Si ta men partes scienter in eum, qui decimum octauum transcenderit, consentient:ratum esto.

17. Can- Dominus in serui sui causa iudex ne dator.da

Sam que. tus amouetor, & alius sufficitor.

Item focium partis concanonicum vt suspe-35. C# R. ctum recusare liceto.

25. Infi-

Atque si quis iudicibus à se impetratis, aut sinuante. alteri eorum, fine quo alii procedere nequeant, familiaris post impetrationem literarum estectus erit:etsi coram ipsis processium fuerit, cum recufari possint (nisi post familiaritatem contractam coram ipfis aduerfarius litigare conlen ferit) alii recte impetrantor. Alioquin ad priorum iudicum examen partes reuortuntor.

28. Pafto-Iudici autem à principe delegato iurisdictio dandi iudicem à lege concessa esto. Nemo tain princ. men malitios e se exonerare quærito. si is, quem subdelegabit, renitetur: cohercere liceto. Sicut

totum negocium, ita & citationis officium cuilibet demadare, & contéptorem punire fas esto.

hoe

tiam

fen-

ibus,

iple

lato.

ceto.

entur ifdi-

o ne alio

Sita

octa-

r.da

spe-

, aut

ant,

ffe-

cum

on-

isen

T10-

Etio

ta-

em

cut

Sed etsi duo erunt: vni ex ipsis, quanquam si- 6. Quãne altero procedendi poteitatem non habebit, uisfiue alii, fiue coniudici fuo vices fuas committere liceto.

Personis ergo idoneis & discretis, cum graui 3. Si pro causa vel necessitate impedit? causis à sede apo. debilitate. sibi delegatis interesse non poterit (nisi hæ tam graueis erunt, vt fine eius præsentia terminari nequeant) vices suas committito.hi, si res tanti erunt, eum à quo erunt commissi, consulunto.

Causæ quoque cognitionem, & testium exa-18. Cute. minationem personis ecclesiasticis sententia sibi reservata, si volt, committito. ab his si adpel-

labitur: nihilominus causam definito.

Cui verò id committetur, ne recusari possiet 27. Super de partium adsensu dator, recipitor. sin eos qui θεμα dati erunt pars altera vt suspectos recusassit, vel ab eis, si fines mandati excessint, adpellassit: delegatus ipse causam nihilominus definito. quæ pars recusabit, iustam recusationis causam coram iudice ostendito.ni ostendet, vel pa rata erit ostedere: quominus auditores procedat ne impedito. si iustam causam allegabit, neque delegatus admittet: ad Ro. pont. prouocatio esto. Causæ sibi commissæ principium, finem, & medium alij delegare no folum coniunctim, sed etiam divisim liceto. Cui aliquid eorum commissum erit, exequutor potius quam cognitor esto. Tam is tamen ante quem lis contestatur, quam per quem definitur, iudi-

De offi. & po.iud. deleg.

ces dicuntor. Etab eo, cui exordium vel finem cause quis ita committit, tanquam à iudice prouocatio esto. Qui sententiam feret, in his omnibus principio, medio, & fine vniuersa que in iudicio acta sunt inuestigando per seipsum cognoscere accipitor.

37 . Vene-Cum semel in integrum vices suas commiserit, officio suo functus esto alteri negocium rursus demandare nequito. subdelegatus ipse nihil contra mandati tenorem facito. si quid contra

aget:proceffus inritator.

rabili.

tiam.

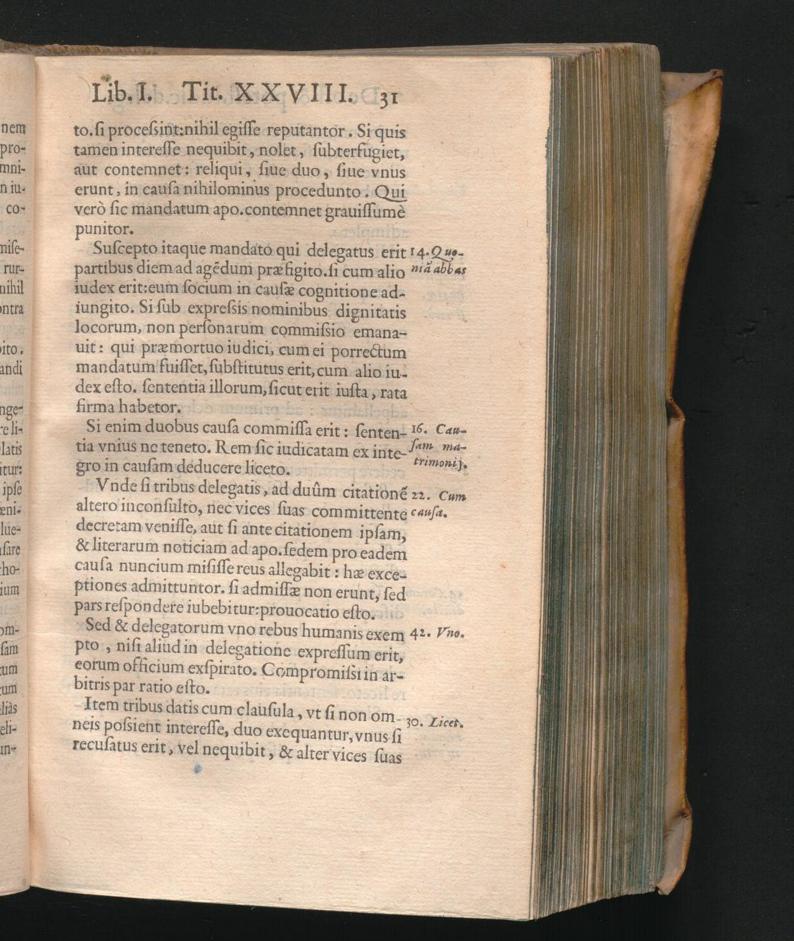
вема.

1.0 ij.

29. Ex li-Cum iurisdictione coërctionem recipito. teris. Interdicti sententiam in rebelleis promulgandi potestatem habeto.

41. Quo- Etsi personaliter negocium exequi iniunger niam.ij. tur: partibus consentientibus aliis delegareliвема. coto. Si tamen anquisitionem sieri, si de prælatis Is autem aliisve ministris ecclesiis prouideri mandabitur: & jeq. cuius industria & sides in id electe erunt, id ipse exequitor. neque, si prædicare cruce, vel pænitentias iniungere, excommunicare, vel absoluere aliquos, aut cum inregularibus dispensare mandabitur (falua legatorum fedis apo. authoritate) hec aliis demandantor. Ipfe ministerium

non iurisdictionem habeto. Si plureis etiam fic commissi erunt, vt si omneis inter se nequeant, duo nihilominus eausam exequantur: quandiu aliquis exipsis per certum nuncium, vel excusatore literatorie destinatum se interessenon possenon ostenderit, vel alias de hoc canonice constare non poterit, qui reliqui erunt ad causæ cognitionem ne procedun-

De off & potest.iudic.deleg.

tertio conlege suo commiserit, posteaqua mortuus suerit, nisi adhuc eo viuente tertius iurisdictione vii occeperit, solus officium iudicandi ne habeto. sin ante mortem illius iurisdictione sic demandata vii inceperit: suas & illius vices adimpleto.

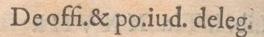
27. Super Hic verò cui condelegatus eius vices suas coquestionü mittet, alteri causam delegandi, vel adpel reθεμα. mota procedendi (etsi ex duobus ipsis, si parister interesse nequeant, id in eorum commissione expressum erit, vtalter adpel remota procedere possit, & ex iurisdictione à principe delegata potuerit) cum iurisdictione sibi à delegato commissa, potestatem ne habeto ab hoc si
adpellabitur: ad primum delegantem adpellator.

Et si, cum iuxta formam literarum soli procedere permittetur, altero conlega recusato, vel
post sententiam officio suo functo ab ipso adpellatum erit: cum hoc nihil agito. si quid aget:
quasi non possit & nolit solus procedere, confessio eius accipitor. quod à duobus factum erit
effectu careto.

Judici quoque antea dato si, postquam diu disceptatum erit, alius veritate subpressa adiungetur, vt si ambo non possint, ea prior iudex adimpleat: quem isadiunctus subdelegabit non admittere, & soli in causæ cognitione procedere liceto. sententia eius rata esto.

43. Quo- Si verò rite ex delegantis officio, vel de parniam. i. tium consensu dabitur: & ipsius subdelegatio in prin. valeto. Sic si episcopo mandabitur, vt cum

Lib. I. Tit. XXVIII. altero fuorum coniudicum mandatum exequanortur: sine subdelegato ipsius reliqui duo proceıldidere ne valento. andi Qui autem delegatisemel iurisdictionem à 38. Signifi ione rices le abdicassint, nec ex partium compromissi for-cantibus. mula refumunto. Porrò contra delegatum si quæ suspicionis 39. Suspicőcausa adsignabitur: ea coram arbitris probator. cionis. . re-Ad ipsos omnia quæ ad hunc articulum faciút paripertinento. Ipsi ad hoc terminum adsignanto. sio-In discordeis erunt: delegatus ipse, vt vel in vnam orosententiam conueniant, vel tertium concordideter aduocent, cum quo ipfi vel alter eorum id fa egaciat, cogito. Id quoque ad explicandam iurisdi ocli ctionem suam ipsi commissum intellegitor. pel-Quid si lis ante mortem delegantis contesta- 19. Relati ta non erit? Certè mandatum finitor, iudices ex rodelegatione huiusmodi ne procedunto. vel Si tamen citationis edictum ante mandatoris 20. Gratio admortem propositum, & ita quasi ceptum negoget: cium siet, maxumè si delegantis obitum delegaontus ignorabit, lite post mortem contestata in erit causa nihilominus procedere tenetor. Plane qui delegatus erit iudex formam sibi 13. Expar diu statutam observato. Rationabiles tamen exce-te.ij. mptiones(nisi nullas admittere iubebitur)admitlex tito, & in causa iuxta iuris æquitate procedito. On Ro. potifex nullas exceptiones admitti(præterequam si res notoria siet)ne mandet, videto. Si iudici posteriores literæ quæ prioribus 2. Sane.j. Irobponentur, de ipsis tamen mentionem non fa-10 cientes innotuerint: Ro. potifice confulito, exem

quutioni vtrarunque supersedeto.

Si quo loco delegatus erit pars aduersa pro-35. Ci R. pter multas & graueis inimicitias coram eo coparere nequibit: qui eum impetrassit alium in eadem ciuitate vel dicecesi elegundi optionem habeto.

32. Cum olimij.

Quæin negocio commisso ante litem contestatam contigerint, vt si damnum datum sit, eorum iurisdictio, nisi de ipsis in rescribto men tio erit, ad delegatum ne pertineto. A procuratore limpliciter ad eam causam deputato (cum ad ea tantum quæ in commissione inuenientur expressa constitutus intellegatur) ad hæc prorogari iurisdictio nequito.

Item si causa intra certum terminum deciden 4. De cau sis. i prin. da committetur: eo transacto, nisi præsixus dies de partium voluntate & cosensu prorogabitur,

mandatum exipirato.

28. Pasto Si qua verò partium procurante ad diemipsis adsignatam delegatum euocari contigerit: nili partes negocium prorogari consentient, iudex ipse personæ neutri parti suspectæ, quantumad diem illum, negocium adpell. remota audiendum committito. Cuius partis malicia id actu dicetur, digna eam animaduersione punito.

10. Connibus.

ralis.

Reo tamen absente, siquidem antequam de sultatio- literis commissionis mentio fieret, iusta de causa non per contumaciam se absentassit, etiam! ipoliatum intra certum tempus restitui mandabitur, intra quod is qui abest adesse non polfiet, & impetrator testibus idoneis possessione fuam & deiectionem probare paratus fiet, relti-

De off & potestiudic.deleg.

reservata specialiter erit, liberè ritu ecclesiastico exequitor. Cui principale, ei & accessoria commissum accipitor.

36. Cum cotingat.

Quòd fi eum, qui se, cum non deberet, veluti post adpellationem, excommunicatum dicet, absolui mandabitur: excommunicatore contra adsertionem probare volente vtriusque partis probationes admittutor. ante iudex ad aliquid decernendum ne procedito. prout per eas adparebit vel absoluto (si indigebit) vel non ligatum denunciato. Sin quis se generaliter iniustè excommunicatum adseret, neque in excommunicatione intolerabilem errorem patenter expressum fuisse dicet: antequam absolutus siet, probationes eius ne admittuntor. Iuxta formam ec clesse protinus absoluitor. sic vtrisque probationibus admissis iustè an iniustè fuerit excommunicatus decernitor.

Si de præsentatione presbyteri ad certam ecclesia quæstio erit, & ita delegabitur, vt ad præsentationem partis, cui ius id competere costabit, adpel. re. ordinet ecclesiam: id ipse neque inscio, neque reclamante diœcesano episcopo, archipresbytero, vel archidiacono, & sine ipsorum fraude facito. ollis, si iuri suo detrahi vi-

derint, adpellare liceto.

Cum auté mandatum accipiet, vt de cuius ecte.j. clesiæ primò vacatura dignitate cui prouideat,
eam quæ prima vacabit, etsi specialeis super ea
pro alio literæ de prioribus tamen mentionem
non facientes emanarint, ipsi adsignato.

33.Cum olim.ij.

15. Super

Si quid ad delegantem scribendum erit: cui

Lib. I. Tit. XXIX. 34 scribta huiusmodi tradentur ea ne aperito, rese-

rato, sigilla ne violato. si partium alteri dabuntur, & hæc illa suspecta habessit: vel hæc non recipito, vel recepta ex fide præsentato, & suspi cionis causam coram delegante ostendito. alioquin verbis ipfius nulla fides adhibetor. contra acta quæ violassit ne auditor.

Iudex ipse, licet, cum sententiam dixerit, offi- 26. Quecio suo functus esse dicatur: tamen & aduorsus renti. contumacem ante litis contestatione, & ad sententia quoq; suam exequuda iurisdictionis sibi comissa exercitium vsque ad annum integrum

habeto.

efia-

oriú

eluti

icet,

ntra

artis

quid

dpa

tum

ex-

uni ref-

pro-

n ec ba-

om-

ec-

ræ-

Ita-

que

po,

1p-VI-

ec-

eat, ea.

lem

CUI

Ea auté per se vel alium exequutioni mandata 9. In liteeius authoritas & iurisdictio cessato, euanescito. ris.

Quod si literæ causæ adpellationis fuerint 28. Pastoimpetratæ: etsi prioribus literis remota fuerit ralis adpellatio, dummodo ex certa scientia impe-θεμα. trentur, statim prioris iudicis iurisdictio reuoca preterea. ta esto. exequutio sententiæ, donec adpellationis merita plenius sint discussa, suspenditor.

Si à subdelegato adpellabitur, & delegatus ali 27 . Super quid sibi de iurisdictione reservassit, maxume si quastioni causa fuerit adpel. re. commissa: ad ipsum, non θε μα. ad Ro. pont. adpellator. sin iurisdictione tota in porro. alium transtulerit:ad Ro.pot. prouocatio esto.

De officio legati. Tit. 29.

Egatus quoq; in sua puincia vices sumi pot. 1. Cum no gerere accipitor. vnde archiepiscop, cu me ignoretis. tropolitico iure duntaxat eas, quæ de episcopa-